

Vejledning om anvendelse af koncept for hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde

Miljøstyrelsen optog den 6. februar 2015 et koncept for hyppig udslusning af gylle i slagtesvinestalde på Miljøstyrelsens Teknologiliste. Ansøger, Videntcenter for Svineproduktion (VSP), har gennemført et testforløb som er godkendt af ETA Danmark med inddragelse af Miljøministeriets udvalg for Miljøeffektiv landbrugsteknologi (MELT). Den gennemførte test viser en statistisk sikker reduktion af lugtemissionen fra staldsystemer med drænet gulv i lejet og med rørudslusning.

Det skal bemærkes, at der kun er gennemført test i staldsystemet, hvor hele gyllearealet svarer til dyrenes rådighedsareal (fulddrænedede gulve) og der er etableret rørudslusningsanlæg. Derfor kan effekten af denne test kun anvendes i stalde med fulddrænedede gulve og med etableret rørudslusningsanlæg.

Testresultater

Den udførte test er gennemført i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Teknologilisteniveau og lever således op til Miljøstyrelsens dokumentationskrav. I indstillingen fra MELT fremgår den vurdering af konceptet, som ligger til grund for optagelsen på Teknologilisten. Indstillingen kan downloades på Miljøstyrelsens hjemmeside under Teknologilisten. Som det fremgår af indstillingen, er der fundet en statistisk sikker effekt på reduktion af lugtemission ved udslusning af gylle ugentligt i både sommer- og vintermålinger. Ved måling 1. dag efter udslusning opnås en effekt på 51 % og 26 % for henholdsvis vinter- og sommermålingerne. Der er ikke fundet en statistisk sikker effekt en uge efter udslusningen. På baggrund af de fremsendte testresultater for sommer- og vintermålinger har MELT vurderet en gennemsnitlig effekt på 20 %.

Det er afgørende for anvendelsen af konceptet er, at gyllen i kanalerne bliver udsluset ugentligt, idet testresultaterne ikke påviser en statistisk sikker effekt en uge efter sidste udslusning. I den gennemførte test er testresultaterne sammenlignet med en kontrolsektion med udslusning hver 6. uge. Før det er muligt at opnå en gennemsnitlig effekt på 20 %, er det derfor en forudsætning, at gyllen udsluses ugentligt. Det er derfor ikke muligt at opnå en reduktion efter udslusningspraksis f.eks. hver 14. dag eller 3. uger eller anden praksis, idet at lugtemissionen her betragtes at være på samme niveau som ved udslusning hver 6. uge.

Kontrol af vilkår for hyppig udslusning af gylle

Der er flere måder, hvorledes kommunen kan føre tilsyn med hyppig udslusning. Det er kommunens kompetence at vurdere hvilke(n) kontrolmetode der vil være bedst anvendelig på den enkelte bedrift. Dette afhænger bl.a. af, om der er tale om en ny eller eksisterende stald, staldsystemets opbygning og proportionalitet i forhold til omkostninger og risiko.

Der findes i dag en række teknologier på markedet, som kan styre og logge, hvornår gylleudslusningen finder sted. Disse systemer vil typisk fungere ved at en automatik kan åbne og lukke en spadeventil på hver enkelt gyllestreng, som er placeret under en række stier. Sådanne systemer vil typisk være indbygget i staldsystemet og er derfor bedst velegnede til nye staldbyggerier eller ved udskiftning af staldsystem i eksisterende byggeri.

Et mere simpelt system, som kan installeres i traditionelle systemer med manuel trækning af gyllepropper og/eller åbning af spjæld er en datalogger, som kan monteres på gyllepumpen til fortanken. Ved pumpen monteres f.eks. en magnetisk flowmåler med tilhørende styring og logningsfunktion.

En alternativ løsning er, hvor gylleniveauet i kummerne måles med fastmonterede følere, enten som en niveaumåling eller ved kontrol af maksimalt gylleniveau. Denne løsning kan installeres med elektronisk niveaumåling eller med manuel aflæsning af måleren.

En sidste løsning er, at landmanden fører logbog over udslusningen evt. i kombination med en af ovenstående løsninger. Logbogen opbevares på bedriften og skal være tilgængelig for den tilsynsførende.

Vejledende vilkår for anvendelse af konceptet for hyppig udslusning af gylle.

1. Gyllen i gyllekanalerne skal udsluses mindst hver 7. dag.
2. Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.

[Nedenstående vilkår anvendes såfremt gylleudslusningssystemet er fuldautomatisk og har indbygget en timerfunktion, hvor der er mulighed for at indstille udslusningen til at finde sted ugentligt. Med fuldautomatisk menes at gyllekanaler er udstyret med f.eks. mekanisk spjæld, mekaniske gyllepropper eller lign.]

3a. Gyllesystemet skal være udstyret med automatisk åbning af spjæld, gyllepropper eller lignende, der sikrer at udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 1. Den automatiske styring af udslusningen skal tilsluttes en datalogger eller lignende. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

[Nedenstående vilkår anvendes såfremt gylleudslusningen iværksættes manuelt uden anvendelse af automatisk styring. Med manuelt menes at gyllepropper, spjæld eller lign. manuelt skal åbnes såvel som at pumpen startes manuelt]

3b. Pumpen for rørudslusningssystemet skal være tilsluttet en datalogger eller lignende, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i

overensstemmelse med vilkår 1. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

eller

3c. Gyllekummerne skal være udstyret med fastmonterede følere, højdemålere eller lignende, der dokumenterer, at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 1. Højden af gylle i gyllekanalerne må på intet tidspunkt overskride en mængde der svarer til en uges gylleproduktion. Registreringen fra niveaufølere eller højdemålere skal enten registreres via datalogger eller ved førelse af logbog. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

eller

3d. Der skal føres logbog over at hyppigheden af udslusningen udføres i overensstemmelse med vilkår 1. Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Indtastning i Husdyrgodkendelse.dk

Hyppig udslusning af gylle har i Husdyrgodkendelse.dk fået anført sin egen rubrik, hvor effekten kan indtastes.